

1925. Brno 1925. Tiskárna Zem. správy politické. Str. 325. — V schematismu je uvedeno na str. 231—236 také zaměstnanectvo Odboru ministerstva sociální péče, t. j. živnostenských inspektorátů na Moravě a smluvních sil v agendě o nezaměstnané. — (E 1203.)

Z judikatury nejv. správního soudu.

Pensijní pojištění.

(Sděluje JUDr. Bronislav Wellek.)

Nálezem nejv. správního soudu ze dne 23. března 1925 č. 15241/24 byla zamítnuta stížnost proti rozhodnutí ministerstva sociální péče, že lesní hajný B. podle novely z roku 1914 nepodléhal pensijnímu pojištění, protože pro vyšší dozor ve smyslu § 1 odst. 2. lit e) a § 1 a), odst. 2. cís. nař. ze dne 25. června 1924, č. 138 ř. z., přichází v úvahu pouze onen lesní a honební personál, od kterého v zájmu veřejném se vyžaduje odborné předběžné vzdělání složením odborné zkoušky, čímž se odlišuje od skupiny nižšího lesního a honebního personálu.

Nálezem nejvyššího správního soudu ze dne 3. března 1925, č. 4214/25 byla zamítnuta stížnost proti rozhodnutí ministerstva sociální péče, že B., dozorce v pivováře, podle pens. zákona z roku 1906 nepodléhal pens. pojištění, protože stížnost nebrojí proti tomu, že žalovaný úřad nehodnotil jeho činnost jako převážně duševní (§ 18 zákona o správním soudu), nýbrž toliko proti tomu, že ministerstvo rozhodlo jinak, než zemská správa politická, jež pojistnou povinnost B. podle novely z roku 1914 (od 1./X. 1914) pravoplatně uznala. Neboť nelze shledávati nezákonnosti v tom, že žalovaný úřad činnost B. ve sporné době (od 1./I. 1909 do 1./X. 1914) hodnotil jinak, než zemská správa politická za dobu účinnosti novely, poněvadž vyšší stolice není vázána právním názorem stolice nižší.

Nálezem ze dne 19. března 1925, č. 5522/25, byla zamítnuta stížnost proti rozhodnutí ministerstva sociální péče, že kontrolní dělník W. podle novely z roku 1914 nepodléhal pens. pojištění, protože stížnost nenamítá ničeho proti tomu, že žalovaný úřad nehodnotil jeho činnost jako převážně duševní (§ 18 zák. o správním soudě), nýbrž toliko, že nevyšel ze zjištění skutkového bezvadně provedeného. Nejv. správní soud nemohl však shledati, že by spočívalo na řízení vadném.

Nálezem ze dne 15. května 1925, č. 9751/25, byla zamítnuta stížnost proti rozhodnutí ministerstva sociální péče, že M. ve svém zaměstnání u stěžovatele F. od 1. července 1920 podléhá pens. pojištění z těchto důvodů:

§ 2, odst. 1. pens. zák. ze dne 5. února 1920, č. 89 Sb. z. a n., vyjímá z pojistné povinnosti jen ty zaměstnance, kteří teprve po dokonání 55. roku věku svého vstupují poprvé do zaměstnání, zakládajícího povinnost pensijní. Jest však nepopřeným faktem, že M. byl již v době mezi 1. lednem a 30. dubnem 1909, kdy mu ještě nebylo 55 let, pensijně pojištěn. Pak ovšem není dán důvod vylučovací podle cit. ustanovení. Také námitka, že M. požívá provise z bratrské pokladny, není odůvodněna, protože zákon v § 2, odst. 1. bodu 7. vyjímá z pojistné povinnosti jen ony zaměst-

nance, kteří požívají invalidního důchodu podle pens. zákona. Ustanovení to nemůže být již proto, že jest výjimkou z pravidla § 1, vykládáno extensivně. Zákon chtěl zřejmě ustanovením § 2, bodu 7. z úžití oproti dřívějšímu všeob. znění § 2, bodu 2. novely z roku 1914, okruh osob z penzijního pojištění vyňatých. Další námitka, že 1. července 1920 byl Český Těšín ještě částí plebiscitního území, nepadá zde na váhu, neboť Český Těšín byl rozhodnutím pařížské konference ze dne 28. července 1920 přiřknut Československé republice, takže tam od tohoto dne zřejmě také platil zákon ze dne 5. února 1920. Poněvadž pak podle § 34 tohoto zákona, počne-li pojištění během měsíce, má být přece zaplacená plná měsíční premie, v daném případě tedy od 1. července 1920, nebyla naříkaným rozhodnutím stěžovateli nezákonným způsobem uložena nějaká povinnost, ani zasáhnuo do jeho práv.

Péče o válečné poškozence. — Nemocenské a úrazové pojištění.

(Sděluje dr. Jindřich Tučný.)

Jestliže § 1, lit. c) zákona č. 199/1919 víže otázku, zdali nemanželská dcera L. H. je válečnou poškozenkyní, je n o m na podmínku, že nezvěstný nemanželský otec L. H. byl p o z á k o n u povinen za života přispívatí na výživu nemanželské dcery, pak jsou u pozůstalé splněny podmínky předpisů zákona č. 142/1920 a č. 199/1919 ohledně nároku na požitky z pokladny státní podle těchto zákonů i tehdy, když L. Hü. jako otec L. Ha. ke splnění svých zákonitých povinností, aby se jich zhostil, složil před nastoupením vojenské služby (v r. 1912) na výživu, výchovu a zaopatření nemanželské dcery 600 K do soudní úschovy na základě vrchnoporučensky schváleného smíru s poručenstvem dítěte uzavřeného (z nálezu Nejv. správ. soudu ze 14. ledna 1925, č. 572/25).

K pojmu »příjem« ve smyslu § 2 zák. č. 142/1920:

Je-li válečný poškozenec právně samojediný majitelem živnosti, pak zjištěný čistý příjem ve smyslu definice, obsažené v § 2 vl. nař. ze 4./V. 1920, č. 346 Sb. z. a n., resp. vl. nař. ze 7./XII. 1922, č. 363 Sb. z. a n., jest jeho příjem, t. j. příjem po odpočtu srážek, připuštěných zákony o dani důchodkové, a nemůže namítati, že se ve skutečnosti o příjem z živnosti dělí se svými sourozenci, a není nezákonným, když úřad, rozhodující o přiznání důchodu, k této okolnosti nepřihlížel a důchod invalidní nepřiznal, ježto čistý roční příjem z činnosti hospodářsky samostatné docílený (12.000 Kč) převyšuje součet hranice příjmů a invalidních požitků. Kdyby stížnost chtěla dovozovati nezákonnost takového rozhodnutí, musila by tvrditi, že z hrubého příjmu nebyly sraženy položky, jichž srážky připouští zákon o důchodkové dani. (Zák. čl. X/1909 a doplňky. — Šlo o případ ze Slovenska.) Tvrzení takové nelze shledati v okolnosti, stížností uváděné, že na výtěžku živnosti participují sourozenci válečného poškozence, poněvadž takovéto vydání samo o sobě není srážkovou položkou dle cit. zákona. (Nález nejv. správ. soudu z 10./III. 1925, č. 4846/25.)

Právní účinek povolení kapitalisace důchodu:

Podle předpisu § 32 zák. z 20. února 1920, č. 142 Sb. z. a n., záleží výrok ministerstva sociální péče, jímž toto povoluje částečnou nebo úplnou kapitalisaci důchodu, na volném uvážení tohoto ministerstva a invalidovi právní nárok na povolení kapitalisace nepřisluší. Povolilo-li však ministerstvo, aby na místě důchodu, splatného v měsíčních lhůtách (§ 30 cit. zák.),